

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ได้รับคัดเลือก เป็นโรงเรียนดีเด่น เขตการศึกษา 11 ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับคัดเลือก เป็นโรงเรียนดีเด่น เขตการศึกษา 11

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ทั้ง 5 กลุ่ม ตามโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 คือ กลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพและกลุ่มประสบการณ์พิเศษ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น เขตการศึกษา 11 คือ

1. โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น ได้แก่
 - 1.1 โรงเรียนบ้านนา (ประสิทธิ์วิทยาการ) อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา
 - 1.2 โรงเรียนบ้านนาไฮ อำเภอกษัตริย์บุรณ จังหวัดชัยภูมิ
 - 1.3 โรงเรียนท้าวราชวิทยาคาร มิตรภาพที่ 59 อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์
 - 1.4 โรงเรียนบ้านสแรอ อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์
 - 1.5 โรงเรียนบ้านโก อำเภอรราชสีมา จังหวัดศรีสะเกษ

2. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
ซึ่งแบ่งเป็น

- 2.1 อาจารย์ใหญ่ จำนวน 5 คน
- 2.2 ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 5 คน

3. กลุ่มครูผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ซึ่งแบ่งเป็น

- 3.1 หัวหน้ากลุ่มทักษะ จำนวน 5 คน
- 3.2 หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 5 คน
- 3.3 หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย จำนวน 5 คน
- 3.4 หัวหน้ากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ จำนวน 5 คน
- 3.5 หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ จำนวน 5 คน

รวมเป็นจำนวน 25 คน

รวมประชากรทั้งสองกลุ่มทั้งสิ้น 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง
2. แบบสังเกต
3. การศึกษาเอกสาร

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบที่ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ในเรื่อง
เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน และความรู้
เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษาซึ่งครอบคลุมงานวิชาการ 9 ด้านดังนี้คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ มีคำถามจำนวน 6 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 12.50
2. งานด้านการจัดการเรียนการสอน มีคำถามจำนวน 6 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 12.50
3. งานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีคำถามจำนวน 6 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 12.50
4. งานด้านการวัดและประเมินผล มีคำถามจำนวน 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.42
5. งานห้องสมุด มีคำถาม 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.42
6. งานนิเทศการศึกษา มีคำถามจำนวน 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.42
7. งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน มีคำถามจำนวน 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.42
8. งานส่งเสริมการสอน มีคำถามจำนวน 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.42
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ มีคำถามจำนวน 5 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 10.42

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 9 ด้าน ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด

2. แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สังเกตเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- 2.1 การจัดชั้นเรียน
- 2.2 การจัดสื่อและวัสดุประกอบการสอน
- 2.3 การจัดห้องสมุด
- 2.4 การจัดสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

การสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ จากตำรา เอกสาร วารสารและผลงานการวิจัยต่าง ๆ ตลอดจนการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจาก ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อ เป็นกรอบแนวคิดและแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

2. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยให้ครอบคลุม เนื้อหาของงานแต่ละด้านให้มากที่สุดแล้วนำไป เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตที่สร้าง เสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง กับการวิจัยและการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ท่าน ช่วยตรวจแก้และตรวจสอบ ความเหมาะสมในด้าน เนื้อหาและภาษาที่ใช้ ตลอดจนให้ข้อ เสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธทรัพย์ อาจารย์ประจำวิชาภาควิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมพงษ์ สิงหะพล อาจารย์ประจำภาควิชา หลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุนครราชสีมา

อาจารย์อธินันท์ พรหมศิริ ศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ

อาจารย์สุทิน วรรณโชติ ศึกษานิเทศก์ฝ่ายประถมศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ

เขต 11

อาจารย์สมชาย วิเชียรเลิศ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองตาตำ อำเภอนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์

4. ผู้วิจัยได้ปรับแก้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทุกคนแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด 5 จังหวัด ในเขตการศึกษา 11 คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ ศรีสะเกษ เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยได้เก็บ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับคัดเลือก เป็นโรงเรียน ดีเด่นในแต่ละจังหวัด
2. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 11 ถึงโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น เพื่อแจ้ง ให้ทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ สังเกต และศึกษาเอกสารจากโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น ในเขตการศึกษา 11 ทุกจังหวัดด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สังเกต และศึกษาเอกสารมาทำการวิเคราะห์ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้ ค่าความถี่ และร้อยละ
2. ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ
3. ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และการเรียงลำดับความสำคัญตามความถี่ของข้อเสนอแนะ นำเสนอ ในรูปความเรียง
4. ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสังเกตเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการหาค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

5. ตอนที่ 5 ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์โดยการแจกแจงเนื้อหา
และใช้ค่าความถี่

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตารางประกอบความเรียง